

Ester citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Ester citaaboo woo ga takaa filla kanj nda Alyahuudu jamaa hin ka hallasi boro ra kanj nee kanj kala nga m'i halaci k'i benandi laboo ga. Fillaa mana teendi kala waati ra kanj Pers borey hinoo goo ganda booboyan ga, k'a dii za Endu gandaa ra hala Ecopi gandaa ra. Woo gar; Alyahuudu boobo, waaniwaani hugey kanj diyandi ka koy Babilonj mana willi kate waatoo kanj Babilonj hinoo kanj. Alyahuudey wey, waafakay janay huru ngi nda jamawey kanj game i ga huna, zama i mma dira nda ngi ašariyawey nda ngi alaadawey kanjan ngi nda jamawey cindey waney man'ti affoo. Haman kanj ti kokoyoo Serses hinoo boro hinkantoo nda Alyahuudoo Mardoše yenjaa g'a cebe kaaray.

Kokoyoo Serses na Ester hiiji. Haman kanj ti gandaa boŋkoyni baa nga ma Alyahuudey kul halaci k'i benandi Pers gandaa ra. Ester nda Mardoše tee sabbu k'i hallasi. Haya beeroo woo kanj Irkoy n'a tee Alyahuudey se zamanoo din ra, Alyahuudey ga hongu a, hala hō i ga nga jingaroo tee.

Ba nda Irkoy maapoo mana harandi citaaboo woo ra, ir ga dii hayaa beeroo kanj a n'a tee nga jamaa se. Ngii iberey tun i se, ngi Koyoo n'i hallasi.

Ester citaaboo woo ga hin ka zamnandi kanje taaci:

- 1. Takaa kanj nda Ester tee kokoy woy (zamna 1na—2to)*

2. *Hawandifutaa kanj Haman n'a tee Alyahuudey ga (zamna 3to—5to)*
3. *Kokoyoo bay Haman zanbayanoo ga (zamna 6to—7to)*
4. *Alyahuudey hin ngi iberey (zamna 8to—10to)*

Kokoyoo Serses na hoyandi tee

¹ Fillaa woo hayey mana teendi kala kokoyoo Serses waati, nga no ma laama k'a dii za Endu gandaa ka koy hala Ecopi gandaa ra, laamaa zamnari zangu nda waranka cindi iyye bara i ra (127).

² Waatoo woo ra, kokoyoo Serses goro kokoy-taraa ra koyraa kanj kuubandi nda cete ra kanj ti Sus.

³ Nga laamaa jiiri hinzantoo ra, a na hoyandi tee nga gandaa bonkoyney nda nga borey kul se. Pers gandaa wongu-izey, nda Med gandaa wongu-izey mo goo i ra nda gandaa zamnarey boro kayantey nda gofornerey.

⁴ A nka woo tee hala nga ma nga almankoyni-taraa, nda nga kokoytaraa daržaa, nda nga hini jerantaa cebe i se. Hooraa tee zaari boobo, a na jirbi zangu nda woyyaaha (180) tee.

⁵ Waatoo kanj hooraa ben, borey kanj goo Sus koyraa ra, kokoyoo na hoyandi tana tee i kul se, boro beerey nda boro kaccey se. Woo mana teendi kala kokoy hugoo saddipaa farroo ra jirbi iyye.

⁶ I na nongoo hanse hala a boori, i na lenj šukka kaaray nda bula, i na šukka baana karfuyan nda šukka ciray henna, nda nzorfu kaaray korbayyan tenji-tenji cere ga k'i haw ganjiyan

ga kanj teendi nda tondi hay šenda. Kargawey mana teendi kala nda wura nda nzorfu kaaray kanjan i n'i kanandi k'i tee caaray, nda tondi hay šenda, nda jingam nerante nda tondi bibi hay šenda.

⁷ Hanhayey ga nondi borey se wura poti dumi-dumiyan ra, kokoy hugoo alaneb hari mooraa ga tee hari ka kokoyoo kabedoonaa cebe.

⁸ Boro kul ga hanj woo kanj kan a se. Kokoyoo bayrandi nga hugoo goykaw beerey se kanj i ma boro foo kul noo woo kanj a ga baa.

⁹ Kokoy woyoo Wasti mo na hoyandi tee, a man'a tee kala woyey se kokoyoo Serses hugoo ra.

Wasti mana bonjdum kokoyoo se

¹⁰ Hoyandoo jirbi iyyantoo hane, woo gar kanj kokoyoo Serses binoo jaali alaneb hari mooraa maaganda, a nee nga goykaw beeri iyyaa kanj daasandi se kanj ti Mehumanj, nda Bizta, nda Harbona, nda Bigta, nda Abagta, nda Zetar, nda Karkas

¹¹ kanj i ma koy kate kokoy woyoo Wasti, nga nda nga kokoy fuulaa. A nka baa nga ma nga booroo cebe jamaa nda bonjkoyney se, zama a ga boori.

¹² Amma kanj goykey na kokoyoo dontaa har kokoy woyoo Wasti se, Wasti wanji ka kaa. Kokoyoo hanse ka futu futay laala.

¹³ Woo ga, kokoyoo šelanj lakkalkoyney se kanj ga alaadawey bay. Zama kokoyoo almuraadu kul si koy kala borey do kanj ga ašariyaa nda fondawey bay.

¹⁴ Lakkalkoyney kan ga hanse ka man kokoyoo ti Karšena, nda Šetar, nda Admata, nda Tarsis, nda Meres, nda Marsena, nda Memukanj. Wey ti Pers gandaa nda Med gandaa borey bonkoyni iyyaa kan goo jine laamaa ra.

¹⁵ Kokoyoo n'i hãa wala macin no ašariyaa nee kan boro ga hima k'a tee kokoy woyoo Wasti se kan mana bonjdum kokoyoo Serses yaamaroo se kan goykey n'a har a se.

¹⁶ Kokoyoo nda bonkoyney jine Memukanj nee: «Layboo kan kokoy woyoo Wasti n'a tee, man'ti kokoyoo hinne se a n'a tee, a man'a tee kala gandaa bonkoyney kul se nda jamawey kul kan goo kokoyoo Serses laamaa zamnarey kul ra.

¹⁷ Zama kokoy woyoo wanjiroo, woyey kul ga kaa ka maar'a, woo ga kate i ma ngi kurney kaynandi ka nee kan kokoyoo Serses hunday na kokoy woyoo Wasti cee a ma kaa nga do, amma a mana kaa.

¹⁸ Hõ, nda Pers gandaa nda Med gandaa bonkoyni woyey maa kokoy woyoo wanjiroo woo, ngi mo ga takaa follokaa tee kokoyoo gandaa bonkoyney kul se, ngi kaynandiyanoo ga kate ngi kurney biney ma tun.

¹⁹ Kokoyoo, nda ni baa, n'ga hin ka yaamar fattandi kan ga tee ašariya kan si tun, a ma hantumandi Pers nda Med borey ašariyaa ra kan Wasti masi yee koyne ka kaa kokoyoo Serses do. Kokoyoo ga kokoy woytaraa noo nga hangasine foo se kan bag'a.

²⁰ Nda yaamaroo woo kan kokoyoo n'a har bayrandi laamaa kul ra, laama no kan ga hanse ka beeri, woyey kul ga ngi kurney beerandi, za

ibeeri hala ikaccu.»

²¹ Šennoo woo kan kokoyoo nda nga bonkoyney se, kokoyoo na hayaa tee kan Memukan n'a har.

²² A na batagayan sanba kokoyoo laamaa zamnarey kul ra, gandaa zamnari foo kul a na nga bataga hantum nga abacaa ra, a na bataga sanba jamaa foo kul se ngi bon meešennoo ra kan aru kul ma tee nga hugoo bonkoynoo de mo a ma wan nga dumoo šennoo.

2

Ester tee kokoy woy

¹ Hayey wey banda ga, kokoyoo Serses futayyanoo zunbu. A hongu Wasti, hayaa kan a n'a tee nda hayaa kan kayandi a se nga misoo ra.

² Woo ga, borey kan ga goy kokoyoo hugoo ra nee kokoyoo se: «Nan i ma woy soogo kan si aru bay a ga boori ceeci kokoyoo se.

³ Kokoyoo ma korošikawyan dan nga laamaa zamnarey kul ra. Woy soogo kan ga boori, kan si aru bay, i ma kate i kul kokoyoo hugoo ra, woyey hugoo ra, koyraa kan kuubandi nda cete ra kan ti Sus. Woyey hugoo goykaa kan ti Hege, aru no kan daasandi, nga ti bora a kan ga kokoyoo woyey lakka, nga no ma woy soogey lakka. Haya kul kan ga kate i ma boori, a g'a noo i se.

⁴ Woy soogaa kan kan ni kan ti kokoyoo se ma tee kokoy woy Wasti dogoo ra.» Šennoo woo kan kokoyoo se, nga ka tee da.

⁵ Alyahuudu aru foo goo Sus koyraa ra, maapoo ti Mardoše, baaboo maapoo ti Yahir, Yahir baabaa ti Šimeyi, Šimeyi baabaa ti Kiš kan si hun kala Benžamen alkabiilaa ra.

⁶ A goo borey ra kan Nebukanezar, Babilon kokoyoo n'i ka hun Žerizalem k'i dii ka koy, nga nda Yekoniya, Žuda gandaa kokoyoo.

⁷ Mardoše ka Hadasa biiri, Hadasa da no i g'a cee nda Ester, nga hasaa ize woy no. Ester nanoo nda baaboo kul si huna. Woy soogo no kan goo nda kunturu henna a ga boori. Nanoo nda baaboo buuroo banda ga, Mardoše k'a biiri.

⁸ Waatoo kan kokoyoo yaamaroo šennoo fatta, i na woy soogo boobo marga Sus koyraa ra, i mana talfandi kala Hege ga. Woo ra i koy nda Ester kokoyoo hugoo do k'a talfi Hege ga kan ti woyey lakkalkaa.

⁹ Woy soogaa kan Hege se, a hanse ka huga nda a. Haya kul kan ga hin ka kate a ma boori, a n'a noo a se nda nga ŋaahayaa nda konŋa iyye kan i n'i suuba kokoyoo hugoo ra. A na Ester nda nga konŋey dan woyey nongey kul ihenna ra.

¹⁰ Ester mana dumoo kan ga a hun nda nga alkabiilaa har a se, zama Mardoše nka nee a se kan a mas'i har.

¹¹ Zaari kul Mardoše ga koy yaara woyey hugoo batumaa here ka dii taka kan ga Ester goo, nda takaa kan nda i g'a dii.

¹² Woy soogo foo kul nda a na handu woy cindi hinka (12) tee, a ga koy kokoyoo Serses do, woo ti diidaa kan kayandi woyey hanseyanoo se hala i ga koy kokoyoo do. Ngi saajawyanoo se i ga

handu iddu tee i ga jiyoo kan ti mir yon nda handu iddu i ga haya hew kaanayan nda woy jiiyan dan ngi ga.

¹³ Waati foo woy soogaa waatoo too kan ga a ga hima ka koy kokoyoo do, haya kul kan a n'a wiri i ga, i n'a noo a se hala a m'a ka hun woyey hugoo do ka koy kokoyoo hugoo do.

¹⁴ Cijinoo ra a ga koy, subbaahoo ra a ga koy woy hugu tana ra ka talfandi Šašgaz ga, aru no kan daasandi kan ga kokoyoo wahayey lakkal. Woy soogaa si yee koyne ka koy kokoyoo do nda man'ti kokoyoo nk'a cee nda maapoo a ma kaa nga do.

¹⁵ Ester man'ti kala Mardoše hasaa, Abihayel ize woyoo, Mardoše ka Ester biiri. Waatoo kan ra Ester waatoo too ka koy kokoyoo do, Ester na Hege kan daasandi, kan ga huga nda kokoyoo woyey hugoo hãa nda haya kul kan nga ga hima k'a zaa nga bande. Ester kan borey kul se kan dii a.

¹⁶ I na Ester ka koy kokoyoo Serses do kokoy hugoo ra nga laamaa jiiri iyyantoo handu woyantoo (10to), maanaa Tebet handoo ra.

¹⁷ Kokoyoo baa Ester ka bisa woyey cindey kul, Ester kan a se, nga takaa kan a se ka bisa woy soogey kul kan si aru bay. Woo ga, a na kokoy fuulaa dan bonoo ga, a n'a tee kokoy woy Wasti dogoo ra.

¹⁸ Kokoyoo na hoyandi beeri tee nga gandaa bonkoyney kul se nda nga borey kul se, Ester hoyandoo no. A kumandi gandaa zamnarey se ngi alkaasoo hayoo ra, a n'i noo gomniyan kan ga kokoyoo kabedoonaa cebe.

¹⁹ I yee koyne cee hinkantoo ka woy soogey kan si aru bay marga, woo gar Mardoše goo ma goro kokoyoo hugoo minoo ga.

²⁰ Hala sohō Ester mana dumoo har kan ga nga hun, a mana nga alkabiilaa har sanda takaa kan nda Mardoše n'a har a se waatoo kan a g'a biiri.

Mardoše bay hawandifutaa ga kan ga baa ka tee

²¹ Han foo Mardoše goo ma goro kokoyoo hugoo minoo ga, kokoyoo goykaw hinka kan daasandi kanyan ti Bigtan nda Tereš kan goo borey ra kan ga hugoo jindoo lakkal hanse ka futu, i baa ngi ma kokoyoo Serses wii tuguyan ra.

²² Mardoše bay i ga, a na alhabaroo bayrandi Ester se, Ester n'a too kokoyoo do Mardoše maanoo ga.

²³ Kokoyoo ceeci ka dii wala cimi no, a gar cimi no. I na aru hinkaa deeji bundu ga k'i wii. I n'a hantum taarikey citaaboo ra kokoyoo jinoo ra.

3

Yenje huru Haman nda Mardoše game

¹ Hayey wey banda ga, Kokoyoo Serses na Hamedata kan ti Agag boro iz'aroo Haman beerandi. A n'a jer k'a gorandi nga gandaa bonkoyney kul bonj.

² Kokoyoo borey kul kan goo kokoyoo hugoo minoo ga gunguma ka sonbu Haman jine, zama yaamar no kan kokoyoo n'a noo. Amma Mardoše mana gunguma ka sonbu.

³ Kokoyoo borey kan goo kokoyoo hugoo mipoo ga nee Mardoše se: «Macin se n'ga kokoyoo yaamaroo hoo?»

⁴ Waati kul i ga woo har a se, amma a si hanajer i se. Woo ga, i n'a har Haman se ka dii wala Mardoše ga cindi nga hayaa kan a n'a har ga, zama a nka nee i se kan Alyahuudu ti nga.

⁵ Haman dii kan Mardoše si gunguma ka sonbu nga jine, Haman too nda futay.

⁶ I n'a bayrandi kan Mardoše man'ti kala Alyahuudu. Woo se a nee nga bonj se kan Mardoše hinne si nga dukuroo kaa. A na taka ceeci ka Mardoše dumoo kul tuusu, maanaa Alyahuudey kul kan goo Serses laamaa ra.

⁷ Jiiroo handu jinaa kan ti Nisan handoo, kokoyoo Serses laamaa jiiri woy cindi hinkantoo (12to) ra, Haman na alkurraa kar kan se i ga nee Pur ka dii wala zaari foo nda handu foo no ma boori hayey kan nga ga baa k'i tee i se. Alkurraa kan handu woy cindi hinkantoo (12to) ga kan ti Adar.

Haman soolu nga ma Alyahuudey tuusu k'i benandi

⁸ Haman nee kokoyoo Serses se: «Dumi foo goo ni gandaa kul bande, ni laamaa zamnarey kul ra. Ngi yaamarey nda dumi kul wanoo si hima, i si bonjdum kokoyoo yaamar kul se. N'si hima ka borey wey nan yaada, nafaw sii ma ne a ra.

⁹ Nda ni baa, kokoyoo, ma yaamar hantum k'a fattandi kan ga nee kan i m'i halaci k'i tuusu. Nda woo teendi, ay ga nzorfu kaaray ton zangu hinza (300) noo borey se kan ga kokoyoo goyey juwal i m'i jisi kokoyoo alman jisidogoo ra.»

¹⁰ Kokoyoo na nga korbaa kaŋ ga nga tam-maasaa goo kaa k'a noo Haman se kaŋ ti Hamedata iz'aroo, Agag boro no, Alyahuudey torrokaa no.

¹¹ Kokoyoo nee Haman se: «Gaabu nzorfu kaaraa ga. Haya kaŋ kan ma ne m'a tee dumoo din se.»

¹² Jiiroo handu jinaa zaari woy cindi hinzantoo (13to) ra, i na kokoyoo hantumkey cee. I na Haman yaamaroo kul hantum k'a sanba kokoyoo hinoo borey se, nda laamaa zamnari foo kul goforneroo se, nda jama foo kul boŋkoyney se. I n'a hantum laamaa zamnari foo kul se nga abacaa ra, jamaa foo kul nga boŋ meešennoo ra. I man'a hantum kala kokoyoo Serses maapoo ga ka nga tammaasaa daŋ a ga.

¹³ Dontokawyaŋ na batagawey ka koy kokoyoo laamaa zamnarey kul ra, ka nee kaŋ i ma Alyahuudey kul halaci, k'i wii k'i tuusu, k'a dii za aru sooga hala aru žeena, nda zanka, nda woy, woo kul ma teendi zaari folloku ra, handu woy cindi hinkantoo (12to) zaari woy cindi hinzantoo (13to) ra, maanaa Adar handoo ra. I ma ngi almanoo taa sanda alganiima.

¹⁴ Batagaa berandi foo ga hima ka koy laamaa zamnari foo kul ra sanda yaamar jamaa kul se hala i ma soolu zaaroo din se.

¹⁵ Kokoyoo šennoo ga, dontokey cahã ka fatta. Yaamaroo harandi koyraa kaŋ kuubandi nda cete ra kaŋ ti Sus. Kokoyoo nda Haman goro ka haŋ, woo gar Sus koyraa borey lakkaley jaami.

Mardoše n'a wiri Ester ga, a ma Alyahuudey faaba

¹ Waatoo kanj Mardoše maa hayaa kul kan teendi, a na nga bankaarawey kottu, a na saaku kasa dan nga ga ka boosu gum nga ga ka fatta ka koy koyraa gamoo ra, a ga jinde jer ka hanse ka yooyo.

² A koy hala kokoyoo hugoo mijoo tenje, zama boro kanj ga saaku goo si hima ka too kokoyoo hugoo mijoo ga.

³ Laamaa zamnari foo kul kanj ra kokoyoo yaamaroo šennoo too, a tee Alyahuudey se binemarayyan beeri, i meehaw, i ga hēe, i ga yooyo, iboobo kani saaku kasa ga nda boosu ra.

⁴ Konney nda arey kanj daasandi kanj ga goy Ester se kaa a do ka alhabar tee a se. Ester binoo hanse ka dunbu. A na bankaarayyan sanba Mardoše se hala a ma saakoo kaa ka bankaarawey danj. Amma Mardoše mana yadda.

⁵ Woo ga, Ester ciya Hatak se kanj ti arey kanj daasandi kanj ga goy a se affoo. A n'a yaamar a ma koy Mardoše do ka bay macin ka tee, macin ti addaliloo.

⁶ Hatak fatta ka koy Mardoše do koyraa farroo ra kokoyoo hugoo mijoo tenje.

⁷ Mardoše na hayaa kul kanj i n'a tee nga se har a se, nda mo nzorfu kaaraa hinnaa hunday kanj Haman na nga allaahidoo zaa kanj nga g'a dan kokoyoo alman jisidogoo ra hala Alyahuudey ma duu ka tuusandi ka dere.

⁸ Yaamaroo kanj hantumandi kanj fatta Sus koyraa ra, Alyahuudey halaciyanoo se, a na nga mo noo a se hala a ma koy a cebe Ester se ka

alhabar dan a ra. Mardoše nka dan Ester ma koy kokoyoo do ka alhormo wiri a ga k'a suurandi nga dumoo se.

⁹ Hatak koy Mardoše šenney too Ester do.

¹⁰ Ester na Hatak donto a ma koy nee Mardoše se:

¹¹ «Kokoyoo borey, nda nga laamaa zamnarey borey ga bay kan ašariya goo no kan ti boro kul kan no, a ma tee aru wala woy kan koy kokoyoo kunehere batumaa ra, ka gar i man'a cee, boraa ga wiiyandi, nda man'ti kokoyoo ka nga kokoytaraa goboo kan ti wura šerre a se. Haya kan ti agay, ay jirbi waranza (30) kan ay mana ciyandi ka koy kokoyoo do.»

¹² I na Ester šenney har Mardoše se.

¹³ Mardoše n'i noo zaabi i ma koy a har Ester se ka nee: «Masi hongu kan ni hinne ga hallasi Alyahuudey kul ra, zama ni goo kokoyoo hugoo ra.

¹⁴ Nda mana haya kul har hayaa woo ra, Alyahuudey hallasiroo nda ngi feeriyanoo ga hun i se nongu foo here, woo ga, ni nda ni baabaa hugoo ga dere. Koyne mo may no ma bay wala man'ti waatoo woo da se ni tee kokoy woy?»

¹⁵ Ester dan ka Mardoše zaabi ka nee:

¹⁶ «Koy Alyahuudey kul marga kan goo Sus koyraa ra. War ma meehaw ya ne, cijin nda zaari war masi ŋaa, war masi han hala jirbi hinza. Agay mo nda ay konney ga meehaw. Nda woo teendi, ay ga koy kokoyoo do, ba nda ay si hima ka koy ašariyaa maaganda. Nda ay ga hima ka wiiyandi, ya wiiyandi.»

¹⁷ Mardoše koy, a n'a tee nda takaa hunday kan

nda Ester n'a har a se.

5

Ester na kokoyoo nda Haman hoyandi

¹ Jirbi hinzantoo ga, Ester na nga kokoy woy darbawey dan nga ga ka koy kokoyoo hugoo kunehere batumaa ra, kokoyoo hugoo tenje. Woo gar kokoyoo goo ma goro nga kokoy gorodogoo ra kokoy hugoo ra ka hugoo minoo tenje.

² Waatoo kan kokoyoo dii Ester a ga kay batumaa ra, a kan a se. Kokoyoo na nga kokoytaraa goboo kan ti wura šerre Ester se. Ester man ka tuku goboo bonoo do.

³ Kokoyoo nee a se: «Macin ka tee, kokoy woyoo Ester? Macin no n'ga baa? Ba nda kokoytaraa jere faa no, ay g'a noo ma ne.»

⁴ Ester n'a zaabi ka nee: «Nda kokoyoo yadda, ŋaahayaa kan ay n'a hanse ma ne, kokoyoo, hō ni nda Haman ma kaa cere bande ka ŋaa.»

⁵ Kokoyoo nee: «Wa cahã ka koy ciya Haman se hala ir ma hayaa tee kan Ester n'a har.» Kokoyoo nda Haman kaa Ester hoyandoo ra.

⁶ Alaneb hari mooro han्यानoo waati kokoyoo nee Ester se: «Aywa, macin no n'ga baa? N'ga duu a. Macin no n'g'a wiri? Ba nda kokoytaraa jere faa no, n'ga duu a.»

⁷ Ester zaabi ka nee: «Hayaa kan ay ga baa y'a wiri ti:

⁸ nda ay duu kokoyoo do alhormo, nda a ga tee kokoyoo se a ma yadda hayaa ga kan ay g'a har, kokoyoo nda Haman ma kaa hoyandoo ra kan ay g'a tee war se, nda woo tee, suba, hayaa kan kokoyoo n'a har, ay g'a tee.»

Haman hawandifutay Mardoše ga

⁹ Hanoo woo, Haman fatta nda jaali nda binekaanay. Dogoo din da Haman dii Mardoše kokoyoo hugoo minoo ga. Mardoše mana tun, a mana hunbur a jine. Woo ga, Haman hanse ka futu Mardoše se.

¹⁰ Amma a na nga bonj dii, a koy nga hugoo do. A donto ka ciya nga cerey nda nga wandoo Zereš se i ma kaa.

¹¹ Haman filla i se haya kanj ti alman beeroo kanj goo nga se, nda iz'arey hinnaa, nda takaa kul kanj nda kokoyoo na nga jer bonjkoyney nda kokoyoo borey kul jine.

¹² A nee i se: «A mana ben, agay hinne nda kokoyoo no kokoy woyoo n'ir cee hoyandoo ra. Suba mo, agay nda kokoyoo no a n'ir cee nga do.

¹³ Amma woo kul man'ti baffoo ya ne kullihinne ay ga dii Alyahuudoo woo ga goro kokoyoo hugoo minoo ga.»

¹⁴ Nga wandoo Zereš nda nga cerey kul nee a se kanj hayaa kanj a ga hima k'a tee man'ti kala ka bundu kuku kanj goo nda kabe daaruu woyguu (50) tee, de suba a ma nee kokoyoo se kanj a ma Mardoše deejii bundoo ga. Woo ga, a ma koy nda jaali hoyandoo dogoo ra. Šennoo woo kan Haman se. A na bundoo tee.

6

Kokoyoo na Mardoše beerandi

¹ Cijinoo din kokoyoo mana hin ka jirbi, a nee kanj i ma kate nga se tiiraa kanj ra hayey kanj teendi zaari kul ga hantumandi, i kate a k'a caw a se.

² I dii kanj a hantumandi tiiraa din ra kanj Mardoše na aru hinkaa kanj daasandi kanjanj ti Bigtanj nda Tereš fatawandi. Ngi no ma hugoo jindoo lakkal, i nka baa ngi ma kokoyoo Serses wii tuguyan ra.

³ Kokoyoo nee: «Macin ti jeeraa nda beeraa kanj i n'a danj Mardoše ga woo maaganda se?» Kokoyoo goykaw aru soogey nee a se: «Haya kul mana teendi a se.»

⁴ Kokoyoo nee: «May bara batumaa ra?» A gar Haman no ka too kate kokoyoo taray batumaa ra hala nga m'a wiri kokoyoo ga, a ma Mardoše deeji bundu kukoo ga kanj nga n'a hanse a se.

⁵ Kokoyoo goykey nee: «Haman bara batumaa ra.» Kokoyoo nee: «A ma huru!»

⁶ Haman huru, kokoyoo nee a se: «Nda kokoyoo ga baa nga ma boro beerandi, macin no a ga hima k'a tee a se?» Haman nee nga bonj se: «May no kokoyoo ga baa nga m'a beerandi nda man'ti agay?»

⁷ Haman nee kokoyoo se: «Nda kokoyoo ga baa nga ma boro beerandi,

⁸ i mma hima ka kokoyoo bankaaray kanj kokoyoo n'a danj ka bisa, danj a ga, k'a noo bari kanj ga kokoyoo kaaru ka bisa, kokoy fuulaa huru baryoo bonjo ra ka bisa.

⁹ Kokoy bankaaraa nda baryoo, i m'i danj bonkoyni foo kaboo ra. Nda bankaaraa huru boraa kanj kokoyoo ga baa nga m'a beerandi jindoo ra, i m'a kaarandi baryoo ga, i m'a ka yaara koyraa farroo ra, i ma kaati jinoo ra ka nee: «Woo si teendi kala boro se kanj kokoyoo ga baa nga m'a beerandi!»»

¹⁰ Kokoyoo nee Haman se: «Cahã, bankaaraa nda baryoo zaa nda takaa kan nda n'n'a har, m'a tee Alyahuudoo Mardoše se kan goo ma goro kokoyoo hugoo minoo ga. Hayey kul kan n'n'i har, ba affoo masi kuma.»

¹¹ Haman na kokoyoo bankaaraa zaa, a na baryoo dii, a na bankaaraa dan Mardoše jindoo ra, a n'a kaarandi baryoo ga k'a ka yaara koyraa farroo ra. A ga kaati jinoo ra, a ga nee: «Woo si teendi kala boro se kan kokoyoo ga baa nga m'a beerandi!»

¹² Woo banda ga, Mardoše willi kokoyoo hugoo minoo ga, Haman zuru ka koy nga hugoo do nda binehëeni, bonoo ga guma haawi se.

¹³ Haman koy hayaa kul kan duu nga filla nga wandoo Zereš nda nga cerey kul se. Nga hoyraykey nda nga wandoo Zereš nee a se: «Mardoše woo kan jine ni šintin ka haw nda Alyahuudu no, n'si hin a se haya kul, a ben ma ne a here.»

¹⁴ I goo ma šelan a se da kan arey kan daasu kan ga goy kokoyoo se ne ma kaa. I na Haman cahãndi ngi ma koy hoyandoo ra kan Ester n'a tee.

7

Haman kaynandiyanoo nda nga buuroo

¹ Kokoyoo nda Haman too kate kokoy woyoo Ester hoyandoo ra.

² Zaari hinkantoo ra, waatoo kan kokoyoo ga alaneb hari mooraa han, a nee Ester se: «Macin no n'ga baa, kokoy woyoo Ester? N'ga duu a!

Macin no n'g'a wiri? Ba nda kokoytaraa jere faa no, n'ga duu a.»

³ Kokoy woyoo Ester zaabi ka nee: «Nda ay duu ni do alhormo, kokoyoo, nda a tee ma ne, ay si baa kala m'ay hundoo hallasi, ay g'a wiri mo, m'ay dumoo hallasi!

⁴ Zama agay nda ay dumoo nka neerandi, i ga baa ngi m'ir halaci k'ir tuusu k'ir benandi! Nda a gar ir nka neerandi sanda bapna nda konja, ay si haya kul har, zama ir zaraboo si too kokoyoo farawoo.»

⁵ Kokoyoo Serses šelan ka nee kokoy woyoo Ester se: «May no? Man boraa kan yadda ka hamaaninaa woo tee?»

⁶ Ester nee: «Ir torrokaa, ir iberoo man'ti kala Haman, boro laalaa woo!» Woo ga, Haman jijiri nda hunburay kokoyoo nda kokoy woyoo jine.

⁷ Kokoyoo too nda futay, a hun hoyandidogoo ra, a koy kokoy hugoo saddipaa ra. Haman cindi no din a ga kokoy woyoo Ester suurandi a ma nga hundoo nan nga ra, zama a dii kan kokoyoo na bone kayandi nga se.

⁸ Kokoyoo hun saddipaa ra ka willi kate hoyandoo dogoo ra waatoo hunday kan Haman goo ma nga bon warra kargaa ga kan bon Ester goo. Kokoyoo nee: «Koyne mo ni mma kan kokoy woyoo ga ay jinoo ra, ay hugoo ra!» Harfey wey mana hun kokoyoo minoo ra ka ben kan i na Haman mopey haw.

⁹ Woo ga, kokoyoo jine, Harbona, arey kan daasu affoo nee: «Bundu kukoo hunday goo no kan Haman n'a hanse nga do Mardoše se kan šelan kokoyoo gomnoo se. Bundu kukoo kuuroo

ti kabedaaru woyguu (50).» Kokoyoo nee kanj i ma Haman deejii a ga.

¹⁰ I na Haman deejii bundoo ga kanj a n'a hanse Mardoše se. Woo ra kokoyoo futayyanoo zunbu.

8

¹ Han follokaa din da ra, kokoyoo Serses na Haman, Alyahuudey torrokaa hugoo noo kokoy woyoo Ester se. Mardoše kaa kokoyoo do, zama Ester na hayaa har kokoyoo se kanj Mardoše ga ti a nga se.

² Woo ga, kokoyoo na nga korbaa kanj ga nga tammaasaa goo kaa kanj a n'a taa Haman kone, a n'a noo Mardoše se. Ester mo na Mardoše tee Haman hugoo jineboraa.

Ašariyaa kanj kokoyoo n'a fattandi Alyahuudey gomnoo se

³ Woo banda ga, Ester šelanj kokoyoo se koyne, a kanj cewey cire, a ga hēe, a g'a suurandi kanj goy futaa nda hawandifutaa kanj Agag boraa Haman n'i kayandi nga m'i tee Alyahuudey se, kokoyoo m'i hasara.

⁴ Kokoyoo na nga kokoytaraa goboo kanj ti wura guuroo šerre Ester se. Ester tun nga bonj ga ka kay kokoyoo jine.

⁵ A nee: «Nda a kan kokoyoo se, nda ay duu ni do alhormo, nda a ga tee ma ne, nda ay ga kan kokoyoo se, Hamedata iz'aroo Haman kanj ti Agag boro, hawandifutaa kanj a n'a hantum Alyahuudey ga ka nee kanj i kul ma halacandi kokoyoo laamaa zamnarey kul ra, kokoyoo ma hantum ka hantumoo din kaa.

⁶ Taka foo nda ay ga hin ka dii bone ga kan ay dumoo ga? Taka foo nda ay ga hin ka dii ay borey ga dere?»

⁷ Kokoyoo Serses nee kokoy woyoo Ester nda Alyahuudoo Mardoše se: «Ay na Ester noo Haman hugoo, nga a deejandi bundu kuku ga, zama a baa nga ma Alyahuudey halaci.

⁸ Sohō, kokoyoo maapoo ga, war hunday ma hantum haya kan kan war se Alyahuudey se, war ma kokoyoo tammaasaa dan a ga. Zama hantum kan teendi kokoyoo maapoo ga, de nga tammaasaa goo a ga, hantumoo din si hin ka tun.»

⁹ Waatoo din da ra, i na kokoyoo hantumkey cee i ma kaa jiiroo handu hinzantoo kan ti Siwan handoo, jirbi waranka cindi hinzantoo (23to) ra. Haya kul kan Mardoše n'a har, i g'a hantum Alyahuudey se, nda hinoo borey, nda gofornerey, nda bonkoyney kan goo kokoyoo laamaa zamnari zangu nda waranka cindi iyyaa (127) ra se, k'a dii Endu ka koy Ecopi. Laama zamnari foo kul wanoo i n'a hantum nda nga abacaa nda nga bon meešennoo ra. I na Alyahuudey mo wanoo hantum ngi abacaa nda ngi bon meešennoo ra.

¹⁰ I na batagawey hantum kokoyoo Serses maapoo ga, i na kokoyoo tammaasaa dan i ga, i n'i noo dontokawyan se i ma koy nda ey bariyan ga, i mana žigi kala kokoyoo bari cahānteyan bon ka koy.

¹¹ Batagawey ra, i dan kan kokoyoo nee kan koyra foo kul ra Alyahuudey ga hin ka marga ka wongu ka ngi bon hallasi. A nee kan dumi

kul wala laamaa zamnari kul kaŋ borey kaa k'i wongu, Alyahuudey ga hin k'i kar k'i halaci hala i ma ben. I ga hin ka ngi iberey woyey nda izey wii, ka ngi kabehayey zaa.

¹² Yaamaroo woo, zaari folloku no a ga tee, kokoyoo Serses laamaa zamnarey kul ra, handu woy cindi hinkantoo (12to) kaŋ ti Adar handoo jirbi woy cindi hinzantoo (13to) ra.

¹³ Hantumoo ga hima ka koy laamaa zamnari foo kul ra, a ma tee ašariya, dumey kul ma maar'a, kaŋ Alyahuudey ga soolu hanoo din ka ngi boŋ faasa ngi iberey ra.

¹⁴ Dontokey kaŋ kaaru kokoyoo bari cahāntey ga, i cahā ka fatta ka koy nda takaa kaŋ kokoyoo n'a har. I na yaamaroo har koyraa kaŋ kuubandi nda cete mo ra kaŋ ti Sus.

¹⁵ Mardoše hun kokoyoo do. Kokoy bankaaray kaŋ teendi nda šukka bula nda lenj kaaray goo jindoo ra, wura kokoy fuula beeri goo boŋoo ra, burmusu kaŋ teendi nda šukka baana nda iciray henna goo a ga. Sus koyraa kul goo jaali beeri ra, i yafarhā.

¹⁶ Alyahuudey goo jaali nda binekaanay ra, i yafarhā, i duu beeray.

¹⁷ Laamaa zamnari foo kul, nda koyra foo kul, nda nongu kul kaŋ ra kokoyoo yaamaroo šennoo too, a tee Alyahuudey se jaali nda yafarhā, nda hoyandi nda jingar. Alyahuudey hunburay se, gandaa jamawey ra, boro boobo na ngi boŋ tee Alyahuudu.

Alyahuudey hin ngi iberey

¹ Jiiroo handu woy cindi hinkantoo (12to) kan ti Adar handoo, nga jirbi woy cindi hinzantoo (13to) ra, šennoo kan kokoyoo n'a hantum, hanoo din no a ga šintin ka goy. Hanoo din, Alyahuudey iberey mma hongu kan ngi ga duu i ga hinay, amma hayaa bere. Alyahuudey no ka hin borey kan ga konna ey.

² Alyahuudey koyrawey ra, kokoyoo Serses laamaa zamnarey kul ra Alyahuudey na cere marga ka kan borey ga kan ga baa ngi m'i halaci. Amma boro kul mana hin ka kay jiney ra, zama dumey kul borey nka hunbur Alyahuudey.

³ Laamaa zamnarey bonkoyney kul, nda hinoo borey, nda gofornerey, nda borey kan ga huga nda kokoyoo almušakkawey na Alyahuudey faaba, zama i kul hunbur Mardoše.

⁴ Mardoše tee boro kayante kokoyoo hugoo ra. Nga maanoo goo laamaa zamnarey kul ra, zama boro no kan mma koy de a ga duu gaabi.

⁵ Woo ga, Alyahuudey na ngi iberey kul kar nda takuba, i n'i wii, i n'i derandi. I na haya kan kan i se tee borey se kan ga konna ey.

⁶ Sus koyraa kan kuubandi nda cete ra, Alyahuudey na aru boro zangu guu (500) halaci k'i wii.

⁷ I na Paršandata, nda Dalfon, nda Aspata mo wii,

⁸ nda Porata, nda Adaliya, nda Aridata,

⁹ nda Parmašta, nda Arizay, nda Ariday, nda Wayezata.

¹⁰ Wey ti Hamedata iz'aroo Haman, Alyahuudey torrokaa, iz'aru woyaa (10). Amma i mana too alganiimaa do.

¹¹ Zaari follokaa din da ra, boro hinnaa kan buu Sus, alhabaroo too kokoyoo do.

¹² Kokoyoo nee kokoy woyoo Ester se: «Sus koyraa ra, Alyahuudey wiiya, i na boro zangu guu (500) halaci nda Haman iz'aru woyaa (10). May no ma bay haya kan no i n'a tee laamaa zamnari jerey ra! Macin no n'ga baa? N'ga duu a. Macin no n'ga wiri koyne? N'ga duu a.»

¹³ Ester nee: «Nda kokoyoo yadda, woo kan Sus Alyahuudey n'a tee hõ, i ma nga cine tee suba, de mo i ma Haman iz'aru woyaa (10) deiji bundu kuku ga.»

¹⁴ Kokoyoo nee kan i m'a tee. Yaamaroo feendi Sus, i na Haman iz'aru woyaa (10) deiji.

¹⁵ Sus Alyahuudey na cere marga Adar handoo jirbi woy cindi taacantoo (14to) ra, i na boro zangu hinza (300) wii. Amma i mana too alganiimaa do.

¹⁶ Alyahuudey cindey kan goo kokoyoo laamaa zamnari jerey ra, ngi mo na cere marga ka ngi iberey wongu, ka ngi hundey hallasi, ka duu ngi bon. I na boro zenber woyye cindi guu (75.000) wii borey ra kan ga konna ey. Amma i mana too alganiimaa do.

¹⁷ Woo mana teendi kala Adar handoo jirbi woy cindi hinzantoo (13to) ra. Jirbi woy cindi taacantoo (14to) i hunanzam, i n'a tee hoyandi nda paali zaari.

¹⁸ Haya kan ti Sus koyraa Alyahuudey, i na cere marga handoo jirbi woy cindi hinzantoo (13to) nda woy cindi taacantoo (14to) hane. Handoo jirbi woy cindi guwantoo (15to) hane i hunanzam, i n'a tee hoyandi nda paali zaari.

19 Woo maaganda se, Alyahuudey kan goo saajoo ra, nda wey kan goo koyrawey ra kan sii nda cete ga Adar handoo jirbi woy cindi taacantoo (14to) tee jaali zaari, nda hoyandi nda jingar kan ra boro ga gomni sanba nga ceroo se.

Zaari kayandi ka tee jingar

20 Mardoše na woo hantum batagayan ra kan a n'i sanba Alyahuudey kul se kokoyoo Serses laamaa zamnarey kul ra, imaaney nda imoorey.

21 A nee i se kan jiiri kul i ma Adar handoo jirbi woy cindi taacantoo (14to) nda nga jirbi woy cindi guwantoo (15to) kayandi k'i tee jingar zaari,

22 zama zaarey wey cine ra, Alyahuudey duu ngi bonj ngi iberey ra. Handoo woo ra, ngi bineheenoo bere ka tee jaali, ngi bonaa bere ka tee jaali zaari. A nee i se kan i ma haney din kayandi k'i tee hoyandi zaari, nda jaali zaari, nda ka gomni tee cere se, ka talkey gaakasinay.

23 Woo kan Mardoše n'a har, Alyahuudey n'a tee nda takaa din da. Hoyandoo kan i šintin k'a tee, tee alaada.

24 Hamedata iz'aroo Haman kan ti Agag boro, kan ti mo Alyahuudey kul torrokaa, kan kayandi nga ma Alyahuudey kul tuusu, a na Pur cetaw, maanaa ka alkurra kar ka gunandi ka dii, ka Alyahuudey lakkaley tunandi k'i halaci.

25 Amma waatoo kan šennoo too kokoyoo do, a hantum ka nee kan hawandifutaa kan a n'a kayandi Alyahuudey se ma zunbu a bonj! I n'a deejji bundu kukoo ga, nga nda nga iz'arey.

²⁶ Woo maaganda se, i ga nee haney din se «Purim» kanj si hun kala Pur kalimaa ra (maanaa «alkurra»). Hayaa kul kanj hantumandi batagaa woo ra maaganda se, nda woo kanj i dii a, nda woo kanj duu ey,

²⁷ Alyahuudey n'a kayandi k'a tee alaada kanj si tun ngi hayroo se nda borey kanj ga tonton i ga se. Jiiri kul i ga zaari hinkaa woo jingar ka sawa nda hantumoo nda waatoo kanj kayandi i se.

²⁸ Zaarey wey ga tee hongandihaya, ka tee jingar alwadda ka kaa alwadda, alaayan beeri foo kul ra, nda laamaa zamnari foo kul ra, nda koyra foo kul ra. Purim zaarey wey man'ti kala haya kanj si ben Alyahuudey do, jingaroo si dere ngi haroo nda cere game.

²⁹ Kokoy woyoo Ester kanj ti Abihayel ize woy nda Alyahuudoo Mardoše na ngi hinoo kul danj ka Purim bataga hinkantoo kayandi k'a noo gaabi.

³⁰ I na batagawey wey kanj ra alaafiya šenni nda lakkalkanay šenni goo sanba Alyahuudey kul se kanj goo kokoyoo Serses laamaa zamnari zangu nda waranka cindi iyyaa (127) ra.

³¹ A na yaamar noo Alyahuudey se kanj i ma Purim jingaroo tee alwaatoo kanj Alyahuudoo Mardoše nda kokoy woyoo Ester n'a kayandi ra. Yaamaroo woo teendi ngi nda ngi hayroo se, waatey kanj i ga meehaw, i goo binemarayyan ra.

³² Ester yaamaroo woo ga Purim jingaroo kayandiroo hakiikandi, i n'a hantum tiiraa woo ra k'a jisi.

10

Mardoše duu hinay beeri

¹ Kokoyoo Serses na alkaasi dan nga gandaa borey ga nda jamaa kan goo teekoo gungey ra.

² Serses teegoy gaabantey nda nga wongaar-itaraa fillaa, nda takaa kan nda a na Mardoše noo beeray, wey kul hantumandi Med nda Pers kokoyey teegoyey citaaboo ra.

³ Zama Alyahuudoo Mardoše tee boraa kan ga kaa kokoyoo duma ga nga hinoo ra. Nga ti Alyahuudey kul boro beeroo. Nga armey jamaa ga bag'a. A ga baa nga jamaa gomnoo, a ga goy hala nga dumoo kul ma duu alaafiya.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files
dated 2 Jul 2025

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328